

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 6. An est culpa mortalis Beneficium conferre indigno vel minùs digno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

rum numero, quæ mala sunt, tamen possunt bona fieri, si aliquibus bonis circumstantiis copulentur. addit quòd perinde sit habere unum Beneficium, cum una Commenda perpetua, seu ad vitam, vel plures Commendas, ac habere plura Beneficia in titulum; nam Commenda perpetua æquiparatur Beneficio in emolumento & onere; & Trident. Sess. 24. cap. 17. expressè declarat non licere plura Beneficia etiam commendata habere.

Q. 6. *An est culpa mortalis Beneficium conferre indigno, vel minus digno?*

Not. Indignus dicitur, qui ad Officium debitè præstandum est ineptus ratione prævæ vitæ, vel ignorantia, vel morbi, aut similis impedimenti; vel putatur non futurus utilis Ecclesiæ, nec satisfactorius officio. Hinc qui versatur in habitu alicujus peccati mortalis, est indignus, *quia per quodlibet peccatum mortale aliquis redditur indignus ad quodlibet spirituale exequendum,* ait S. Thom. Quodlib. 8. q. 4. a. 6. Dignior censetur non absolutè, qui doctior est, vel sanctior, sed qui omnibus spectatis putatur meliùs officio satisfactorius, & futurus utilior Ecclesiæ, ac bono

animarum in illo Beneficio. S. Thom. 2.
2. q. 63. a. 2.

Resp. I. Mortale est quodvis Benefici-
um, etiam simplex, conferre indigno, eum-
ve præsentare, eligere, &c. *Ita omnes, dum
haberi potest dignus.* Prob. 1. Ex Conc.
Gener. Later 4. cap. *grave* de Præbend.
*Præcipimus, ut prætermiſſis indignis, ido-
neos assumant, qui Deo & Ecclesiis velint,
& valeant gratum impendere famula-
tum,* qui contra fecerit jubetur suspendi
à conferendis Beneficiis. Et ex Trid Sess.
7. cap. 3. *Inferiora Beneficia Ecclesiasti-
ca, præſertim curam animarum habentia,
personis dignis & habilibus, &c. confe-
rantur. Aliter autem facta collatio, ſive
proviſio omnino irritetur.* 2. Quia cum
Beneficium sit institutum propter Offici-
um in Dei Gloriam & Ecclesiæ utilitatem
præstandum, recta ratio dicitur non posse
conferri ei qui dotibus ad omnes ejus fun-
ctiones dignè obeundas requisitis caret,
vel non putatur prudenter illi officio sa-
tisfacturus. 3. Talis promotio cedit in
grave damnum injustum Ecclesiæ: quod
proinde, secundum omnes, compensari de-
bet ab ipso indigno, qui procuravit sibi, &
accepit Beneficium, & post hunc ab eo, qui
providit, deinde à cooperatoribus; nam
Ec-

Ecclesiæ ex justitia debetur Minister dignus.

Hinc Collator, Elector, vel Patronus debet positivè scire eum, cui Beneficium datur, esse dignum; nec sufficit, si nesciat esse indignum: quia ex officio tenetur eligere vel præsentare dignum, ideoque nôsse eum, quem præsentat, vel eligit, talem esse. Unde tenetur diligenter inquirere, num sit idoneus; alioqui se exponit periculo præsentandi, vel eligendi indignum, & proinde peccandi mortaliter.

Not. Juxta omnes, teste De Lugo. Eligere indignum, seu ineptum ad Officia Sæcularia, est semper mortale, tum contra charitatem, cum ex electione indigni multa mala in Rep. multis oriantur: tum contra justitiam; nam Reip. rector tenetur ex officio Reip. mala præcavere, & avertere, & proinde multo magis non ponere illorum causam, & occasionem; alioqui tenetur ad restitutionem. Quod verum est etiam de aliis, qui potestatem à Principe accipiunt eligendi, vel vendendi illa officia: non enim accipiunt potestatem eligendi, nisi eo modo, quo Princeps eligere debet.

Resp. II. Ad Beneficium annexam habens curam animarum, vel jurisdictionem, vel functionem magni momenti, ut concionandi, docendi, &c. Item ad Superioritatem Religiosorum, eligere, postulare, proponere, aut præsentare dignum omisso digniore, ex communi sententia est mortale. Prob. 1. Ex Conc. Later. 3. cap. 17. ubi præcipit, *ut ille præficiatur Ecclesia, qui majoribus juvatur meritis, & ex Trid. Sess. 24. cap. 1. ubi declarat omnes & singulos, qui ad promotionem præficiendorum quodcumque jus habent, aut alioquin operam suam præstant . . . mortaliter peccare, nisi quos digniores & Ecclesie magis utiles ipsi judicaverint, eorum exigentibus meritis, præfici & diligenter curaverint.* Et quamvis ibi loquatur de Episcopatibus, tamen item sentire de Parœciis patet ex cap. 18. ubi præcipit, ut Parœciæ dentur dignioribus, & dicit Patronum teneri digniorem ad eas præsentare. Unde S. Pius V. Constit. 33. ait: *Ut non solum dignis, sed etiam magis idoneis repertis juxta Conc. Trid. decretum Parochiales Ecclesia conferantur, volumus, & eadem auctoritate decernimus.* Porro Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Cum dixit Conc. Trident. eos alienis peccatis communicantes peccare mortaliter, qui nisi quos digniores, vel Ecclesia magis utiles ipsi judicaverint, ad Eccle-*

Ecclesias promovent; Concilium vel 1. videtur per hos digniores, non aliud significare velle nisi dignitatem eligendorum, sumpto comprativo pro positivo; vel 2. locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos; vel tandem loquitur. 3. quando fit Concurfus.

2. Ex S. August. Epist. 29. *Nec sanè putandum est leve esse peccatum in personarum acceptione... quis enim ferat eligi divitem ad sedem honoris Ecclesia, contempto paupere instructiore, atque sanctiore.*

3. Quia Electores, Patroni, Collatores tenentur graviter ex officio, & fide debita Ecclesiae distribuere Officia, & Beneficia, sicut bonum Ecclesiae & animarum, ad quod instituta sunt, exigit; & utilitatem Ecclesiae, ac cultum divinum, quantum possunt, pro munere suo promovere. Quod non praestant eligendo minus dignos; nam notabili fructu per digniores praestando, Ecclesias defraudant, imò causam dant gravi detrimento spirituali, quod semper sequitur ex praelatione minus digni, & quod impediretur à digniore.

4. Quia est peccatum acceptionis personarum in re gravi, de quo Jac. 2. *Si personas accipitis, peccatum operamini.* nam hoc peccatum consistit in eo, quòd in jure dicendo, aut in bonorum communium distributione, id quod debitum est uni propter aliquam causam,

v. g. æquitatem, virtutem, meritum, doctrinam, &c. datur alteri intuitu alicujus causæ, v. g. amicitia, consanguinitatis, munerum, &c. ob quam non debetur. Unde tunc violatur justitia distributiva in re gravi, cum in distributione Beneficiorum non attendatur qualitas spectans ad causam, ob quam dari debent, quæ causa est dare Ecclesiæ optimos Ministros. Hinc Vasquez ait nullum dubitare, esse mortale eligere minus dignum in Beneficio annexam habente curam animarum. Ob easdem rationes, ex communi, Officia Sæcularia magni momenti conferri debent sub mortali magis idoneis: nam id exigit bonum commune; & si omittantur digniores, magnum detrimentum patitur Resp.

Resp. III. Electores, Patroni, Collatores tenentur graviter curare, ut dignioribus Beneficia etiam simplicia conferantur. *Est communis.* Prob. 1. Ex cap. un. *ut Eccles. Benefic.* ubi Innoc. III. de Beneficio non curato loquens ait: *Non ex affectu carnali, sed discreto judicio debuisti Ecclesiasticum Officium & Beneficium in persona magis idonea dispensare.* 2. Ex SS. Patribus, & ex S. Thom. qui 2. 2. q. 63. a. 2. generaliter & indistinctè docet committi acceptionem personarum in Beneficiis, fi

si non dentur dignioribus. Et ad 3. ait: *ut electio impugnari non possit in foro judiciali, sufficit eligere bonum, non oportet eligere meliorem: quia sic omnis electio posset habere calumniam. Sed quantum ad conscientiam eligentis, necesse est eligere meliorem vel simpliciter, vel in comparatione ad bonum commune.* 3. Quia Beneficia primariò instituta sunt ad majorem Dei cultum, & Ecclesiæ utilitatem: secundariò autem, ut sint præmia virtutum, quibus digniores in Ecclesia honorentur, & juventur. At uterque finis impeditur, si minùs digni præferantur. 4. Omittens digniorem agit in re gravi contra fidelitatem ex officio debitam Ecclesiæ. Nam Ecclesia talibus commisit facultatem providendi de Beneficio ea lege, ut utantur tanquam fideles dispensatores secundùm fines ab Ecclesia in Beneficiorum institutione intentos: quod est aliquid grave. Et verò ad bonum Ecclesiæ multi interest, ut divina Officia quàm decentissimè, & devotissimè celebrentur. At violare in re gravi fidem ex Officio debitam est mortale. 5. Violatio justitiæ distributiæ per acceptionem personarum mortalis est ex genere suo, adeoque in re gravi, ut in Canonicatu, vel quando notabilis & evidens est excessus inter promotum, & eligendum. Ita S. Antonin. Vasquez. Molin. *Rebell.*

Rebell. & alii. contra alios, qui docent esse solum veniale, modo verè digni eligantur. Lessius verò concedit esse mortale, si id passim fiat. Idem docet de Lugo.

Hinc resignans, & permutans tenentur minus digno digniorem, qui est in promptu, præferre, tum ex charitate boni communis, tum ex justitia distributiva: quia Beneficia sunt instituta pro dignioribus, nec ab Ecclesia facultatem resignandi, vel permutandi accipiunt, nisi cum eodem onere, quo obligantur Prælati, & Patroni. Porro si aliquod Beneficium ex dotatione dandum sit alicui ex tali Capitulo, vel familia, dignior est eligendus. Si tamen nullus esset dignus, alius alibi quærendus esset, quia hæc fuit intentio Fundatorum, & Ecclesiæ, nec alia potuit esse.

Not. Nulla esset culpa dare minus digno Beneficium simplex, cum id postulat charitas, vel alia justa causa ad majus bonum Ecclesiæ spectans, aut redundans: ut si Clericus præsertim Sacerdos non possit inopia levare, nisi per Beneficium simplex: vel si digniores reservandi sint pro Beneficiis Curatis: vel ut Pastor minus idoneus à Cura animarum amoveatur.

Q. 7. Quibus modis Beneficia amittuntur?

Resp. Quatuor I. Per mortem Beneficiati.